Oděvní technik mistr / technička mistrová (kód: 31-044-M)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Oděvní technik mistr
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě	4
Řízení a organizace práce technologického úseku oděvní výroby	4
Zajišťování optimálního využívání výrobních a pracovních kapacit v rámci technologického úseku oděvní výroby	4
Operativní řešení organizačních a provozních problémů v rámci technologického úseku oděvní výroby	4
Řízení pracovního týmu technologického úseku oděvní výroby	4
Kontrola plnění operativních plánů oděvní výroby	4
Vedení provozní dokumentace oděvní výroby	4
Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě	4
Kontrola dodržování bezpečnostních předpisů v oděvní výrobě	4
Zpracovávání podkladů pro odměňování pracovníků v oděvní výrobě	4
Zařizování preventivních prohlídek a oprav strojů a zařízení pro oděvní výrobu	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technických podkladech v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést základní normy (normy kvality, ISO normy, pracovněprávní normy), vyjmenovat technické podmínky pro oddělování, vyztužování a spojování dílů oděvů (zásady pro návaznost vzoru, požadavky na parametry vyztužování, na kvalitu stehů), uvést velikostní systémy oděvních výrobků	Ústní ověření
b) Pracovat s technologickou a konstrukční dokumentací pro konkrétní oděvní výrobek (popsat podle technického nákresu výrobek, rozlišit dle technického popisu jednotlivé detaily výrobku, určit dle pracovního předpisu technologii a normy výkonu, stanovit z konstrukční dokumentace parametry výrobku)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Řízení a organizace práce technologického úseku oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit technologii na svěřeném úseku oděvní výroby v souladu s pracovním předpisem (popsat postupy prací vykonávaných podřízenými pracovníky pro konkrétní výrobek), posoudit správnost navrženého technologického postupu z hlediska využitelnosti oděvních materiálů, výrobního zařízení a kvality hotového oděvního výrobku	Ústní ověření
b) Navrhnout vhodné stroje a zařízení ke zhotovení konkrétního oděvního výrobku, stanovit jejich technologické parametry podle použitých oděvních materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zpracovat postup plnění uložených pracovních úkolů a navrhnout přidělení práce podřízeným pracovníkům (vypracovat výrobní postup pro technologický úsek oděvní výroby, vysvětlit hlavní zásady pro sestavení výrobního postupu)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajišťování optimálního využívání výrobních a pracovních kapacit v rámci technologického úseku oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodné uspořádání výrobních zařízení a pracovních míst pro zajištění plynulého a efektivního průběhu výroby a průchodu zpracovávaného oděvního polotovaru jednotlivými pracovišti řízeného technologického úseku oděvní výroby (vypracovat nákres podlaží)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout vhodné uspořádání pracoviště v návaznosti na optimalizaci výrobního procesu a minimalizaci manipulačních časů	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Operativní řešení organizačních a provozních problémů v rámci technologického úseku oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout obsazení pracovních pozic na počátku pracovní směny na základě konkrétních podmínek absence pracovníků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Navrhnout opatření při přerušení v dodávce oděvního materiálu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Navrhnout řešení problémů vzniklých v průběhu směny v důsledku poruchy strojního zařízení, výpadku energií	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést jednání s lidmi – simulovat řešení organizačních problémů (modelová situace)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení pracovního týmu technologického úseku oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přidělit úkol (pracovní operaci) podřízenému pracovníkovi v souladu s jeho profesní kvalifikací, dodat potřebné instrukce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést pracovní operaci podřízenému pracovníkovi, doplnit potřebné pokyny	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Prezentovat členům pracovního týmu cíle, záměry, očekávání a výsledky	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Informovat nadřízené o výsledcích práce, vyjednat podmínky pro účinné plnění úkolů	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Prezentovat různé způsoby motivace podřízených pracovníků	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Předvést jednání s lidmi – simulovat řešení interpersonálních problémů (modelová situace)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola plnění operativních plánů oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seznámit se s operativním (denním, týdenním, měsíčním) plánem oděvní výroby - převzít výrobní příkaz a vysvětlit obsažené údaje	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést rozvahu plnění operativního plánu na svěřeném úseku oděvní výroby - stanovit dílčí cíle a jejich časové etapy (vysvětlit jejich logickou a časovou provázanost, určit základní podmínky nezbytné pro jejich dosažení)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit provádění kontroly plnění výkonu pracovních činností na svěřeném úseku oděvní výroby (časový interval, jednotlivá pracoviště)	Ústní ověření
d) Vysvětlit provádění kontroly průběžného plnění termínů výrobních příkazů	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení provozní dokumentace oděvní výroby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit denní hlášení dílny (zaevidovat plnění operativního plánu výroby, počet pracovníků a absenci, počet a důvod vrácených nekvalitních kusů oděvních výrobků), vysvětlit důvody zajišťování operativní evidence	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést záznam o pravidelné preventivní prohlídce stroje nebo zařízení na svěřeném úseku výroby, vysvětlit důvody zaevidování záznamu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prověřit dodržování pracovního postupu konkrétní operace (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Prověřit dodržování pracovního předpisu konkrétního oděvního výrobku (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zkontrolovat nastavení technologických parametrů na strojním zařízení a porovnat soulad s materiálem a technologickými postupy	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zjistit příčiny vzniku nedostatků kvality, navrhnout opatření k nápravě kvality (navrhnout technologický postup k odstranění vad, ke zvýšení kvality)	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Předvést jednání s lidmi – simulovat řešení problému s kvalitou (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vysvětlit technologii výroby konkrétního oděvního výrobku a vysvětlit závislost parametrů a nastavení oděvní techniky na zpracovávaném oděvním materiálu a zhotovovaném oděvním výrobku	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola dodržování bezpečnostních předpisů v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat povinnosti vedoucího pracovníka v oblasti BOZP a PO	Ústní ověření
b) Zkontrolovat dodržování BOZP: zkontrolovat bezpečnost provádění práce na strojích a zařízení, nastavení parametrů strojů a zařízení, respektování návodů k obsluze strojů a zařízení (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zkontrolovat dodržování hygieny práce a požární prevence v oděvní výrobě: zkontrolovat pořádek a čistotu na pracovišti, provádění údržby strojů, likvidace odpadu (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Uvést požární a zdravotní rizika, vysvětlit zásady poskytování první pomoci	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracovávání podkladů pro odměňování pracovníků v oděvní výrobě

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit princip vykazování pracovní doby a odměňování jednotlivých pracovníků	Ústní ověření
b) Objasnit způsoby kontroly a evidence přítomnosti zaměstnanců na pracovišti, vyplnit docházkový lístek	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Objasnit způsoby kontroly a evidence výkonu (množství a kvality práce) podřízených zaměstnanců, vyplnit úkolový lístek	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zařizování preventivních prohlídek a oprav strojů a zařízení pro oděvní výrobu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat nastavení technologických parametrů na strojním zařízení v oděvní výrobě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Prověřit stav a správnou funkci oděvních strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést podmínky a popsat kritéria pro preventivní prohlídky strojů a zařízení na svěřeném úseku oděvní výroby	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované odborné kompetence a kritéria hodnocení sestaveny v dílčí procesy. Uchazeči je zadáno zorganizovat práci a řešit modelové situace pro konkrétní oděvní výrobek a konkrétní úsek výroby oděvu (vypracovat výrobní postup a nákres podlaží, vyplnit provozní dokumentaci a podklady pro odměňování, předvést na modelových situacích řízení pracovního týmu, kontrolu dodržování pracovních postupů, nastavení stroje a bezpečnosti práce, kontrolu plnění plánu a řešení provozních problémů). Pro řešení modelových situací a prokázání znalosti technologie si uchazeč zvolí výrobek a strojní zařízení z nabídky autorizované osoby, které je blíže specifikováno v kap. Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky.

Autorizovaná osoba připraví modelové situace z provozu oděvní výroby, minimálně jednu pro každou ověřovanou odbornou kompetenci. Předpokládá se, že u odborných kompetencí „Operativní řešení organizačních a provozních problémů v rámci technologického úseku oděvní výroby", „Řízení pracovního týmu technologického úseku oděvní výroby“, „Kontrola dodržování technologických postupů v oděvní výrobě“ a "Kontrola dodržování bezpečnostních předpisů v oděvní výrobě" se budou všechna kritéria hodnocení ověřovat na modelové situaci. Dále autorizovaná osoba nabídne různé druhy oděvních výrobků (pánský nebo dámský trupový oděv, kalhotový nebo sukňový oděv) a jejich polotovarů (na kterých budou kompetence ověřovány) a zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici a na kterých lze zhotovovat nabízené výrobky) a umožní uchazeči se s tímto seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. O formě seznámení uchazeče s nabídkou oděvních výrobků, se seznamem strojového vybavení a s přehledem doporučené literatury rozhoduje autorizovaná osoba.

Zkouška bude probíhat jak v prostředí odborné učebny (dílny), tak v prostředí reálného provozu v oděvní výrobě (především při ověřování znalosti technologie, při simulování praktických činností a kontroly dodržování technologické kázně a při navrhování řešení konkrétních problémů).
Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek vykonávané činnosti, tak na způsob předvedení činnosti. Praktické předvedení spočívá ve skutečném provedení reálné činnosti nebo simulaci ústní komunikace, v písemném záznamu, čtení konkrétní technologické dokumentace. Při ověřování splnění kritérií hodnocení formou praktického předvedení a ústního ověření se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na zhotovování oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oděvním oboru.
d) Profesní kvalifikace 31-044-M Oděvní technik mistr / technička mistrová + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby oděvů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici odbornou učebnu (dílnu) a mít přístup i do reálného provozu oděvní výroby, aby bylo umožněno ověření všech odborných kompetencí, a mít k dispozici minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Technické normy, technickou dokumentaci pro výrobky, vzor výrobního příkazu, záznamové archy, formuláře pro záznam plnění operativního plánu, formuláře denního hlášení dílny, formuláře úkolového lístku, formuláře docházkového lístku, psací potřeby, případně PC
- Různé druhy hotových oděvních výrobků (minimálně 3 druhy výrobků - trupový, kalhotový, sukňový) a polotovary těchto výrobků (minimálně 5 vzorků pro předvedení operace a/nebo popis postupu práce a pro kontrolu dodržování technologie)
- Pracoviště (úsek reálného provozu) se základním vybavením pro předvedení pracovní operace spojování, nastavení parametrů strojů a kontrolu dodržování bezpečnosti práce: šicí stroje (průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem klikatým), speciální stroje (obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, zapošívací stroj, knoflíkovací stroj, závorovaní stroj), krejčovský metr a nůžky
- Pracoviště (úsek reálného provozu) se základním vybavením pro předvedení pracovní operace tvarování, nastavení parametrů zařízení a kontrolu dodržování bezpečnosti práce: fixační techniku (fixační lis) a žehlicí techniku (parní a elektrickou nebo elektroparní žehličku, žehlicí stůl, základní tvarovky)
- Návody k obsluze a údržbě šicích strojů a zařízení
- Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Modelové situace - minimálně 1 pro každou ověřovanou odbornou kompetenci

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, o. d., Konice